

หลังจากที่ผู้นำประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปี 2550 ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ภายในปลายปี 2558 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลักดันให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ เพื่อให้มีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาคและเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้าอื่นในเวทีโลก และมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในที่สุด โดยการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนนี้ จะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้าและบริการ เงินทุน แรงงาน และการลงทุน

ในอนาคตประชาชนในกลุ่มประเทศอาเซียนจะมีทางเลือกที่หลากหลายมากขึ้นในการใช้สินค้าและบริการจากผู้ผลิตและผู้ให้บริการที่อยู่นอกเหนือประเทศของตน ในขณะที่ผู้ประกอบการก็มีโอกาสในการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ตลาดทุนในอาเซียนซึ่งจะเข้ามามีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกที่สำคัญกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจึงเริ่มมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองในยุค AEC

อย่างไรก็ดี ตลาดทุนของประเทศอาเซียนส่วนใหญ่มีขนาดค่อนข้างเล็ก มีความเสี่ยงที่จะถูกลดบทบาทในเวทีโลก (marginalization) และมีความน่าสนใจน้อยกว่าตลาดทุนประเทศพัฒนาแล้วที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายของสินค้ามากกว่า หน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนในอาเซียนจึงเริ่มมีการร่วมมือกันเพื่อการเชื่อมโยงตลาดทุนในอาเซียน เพราะเมื่อตลาดทุนอาเซียนรวมตัวกันจะมีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 8 ของตลาดทุนโลกเลยทีเดียว และจะกลายเป็นกลุ่มสินทรัพย์ใหม่ (new asset class) ที่มีความหลากหลายและเป็นทางเลือกการลงทุนที่น่าสนใจของผู้ลงทุนทั่วโลก และที่สำคัญการเชื่อมโยงตลาดทุนจะทำให้ภาคธุรกิจสามารถระดมทุนได้จากตลาดทุนในกลุ่มประเทศสมาชิกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เทียบกับเป็นการสร้างช่องทางในการเข้าถึงแหล่งเงินที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งก็จะนำไปสู่การเติบโตของภาคธุรกิจในภูมิภาค เกิดการจ้างงานและสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจให้กับภูมิภาคอาเซียน ประชาชนโดยรวมก็จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ก.ล.ต. ในฐานะที่มีภารกิจหลักในการพัฒนาและกำกับดูแลตลาดทุนของประเทศ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียนมาโดยตลอด จึงได้เข้าร่วมและมีบทบาทสำคัญในกลุ่ม ก.ล.ต. อาเซียน หรือ ASEAN Capital Markets Forum (ACMF) ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียนมาตั้งแต่ปี 2547 ในการพัฒนาตลาดทุนทั้ง 4 ด้านด้วยกัน คือ 1. การสร้างความน่าเชื่อถือในสินค้าตลาดทุนอาเซียน 2. การพัฒนากฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลตลาดทุนให้เป็นสากล 3. การสร้างระบบการยอมรับซึ่งกันและกัน (mutual recognition : MR) ระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนในอาเซียน และ 4. การส่งเสริมช่องทางการเข้าถึงตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียนให้มากขึ้น

ในการสร้างความน่าเชื่อถือในสินค้าตลาดทุนอาเซียน กลุ่ม ก.ล.ต. อาเซียนได้ร่วมกันจัดทำโครงการ ASEAN CG Scorecard เพื่อสร้างมาตรฐานอ้างอิงด้าน CG ของบริษัทจดทะเบียนให้ได้มาตรฐาน

และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยยังคงยึดหลักเกณฑ์ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organization for Economic Co-Cooperation and Development) หรือ OECD ซึ่งผลการประเมินตาม ASEAN CG Scorecard ได้เปิดเผยครั้งแรกในเดือนมิถุนายน 2556 โดยประเทศไทยได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียนอื่น ๆ ที่เข้าร่วมการประเมิน

ในการพัฒนากฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลตลาดทุนให้เป็นสากลนั้น ก.ล.ต. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ**องค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ** (International Organization of Securities Commissions : IOSCO) โดยที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้เข้าโครงการประเมินมาตรฐานการกำกับดูแลตามโครงการประเมินตนเองของ IOSCO และการประเมินตามมาตรฐานสากลของภาคการเงิน รวมทั้งการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการก่อการร้ายของ FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งล้วนแต่ได้รับผลประเมินในระดับดี แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของตลาดทุนในการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียนในระดับหนึ่ง

สำหรับการสร้างระบบการยอมรับซึ่งกันและกัน มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ อาทิ การจัดทำเกณฑ์กลางในการเปิดเผยข้อมูล (ASEAN disclosure standard) ซึ่งประเทศไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ได้ประกาศใช้เกณฑ์ดังกล่าวร่วมกันแล้วเมื่อเดือนเมษายน 2556 ที่ผ่านมา เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทที่ต้องการเสนอขายหุ้นหรือตราสารหนี้แบบไม่ซับซ้อนในหลายประเทศในกลุ่มอาเซียนพร้อมกัน โดยบริษัทสามารถใช้เอกสารการเปิดเผยข้อมูลและหนังสือชี้ชวนชุดเดียวกับที่ได้รับอนุมัติจากตลาดทุนของประเทศตน เพื่อการเสนอขายในตลาดทุนอื่นได้ และในปัจจุบัน ACMF อยู่ระหว่างจัดระบบ MR ในเรื่องดังกล่าว โดยมีเป้าหมายให้หนังสือชี้ชวนที่ได้จัดทำขึ้นตาม ASEAN disclosure standard และได้รับการพิจารณาอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลในอาเซียนให้ใช้ในตลาดทุนของตนได้แล้ว สามารถนำไปใช้ในการเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดทุนอื่นที่มีข้อตกลงร่วมกันได้ภายใต้กระบวนการที่ไม่ยุ่งยากและลดความซ้ำซ้อนระหว่างกันได้อีก

และเมื่อเดือนตุลาคม 2556 ที่ผ่านมา ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ได้บรรลุข้อตกลงในการเปิดให้เสนอขายกองทุนรวมข้ามประเทศในอาเซียน (ASEAN collective investment scheme) หลังจากที่ได้เปิดให้มีการเสนอขายต่อผู้ลงทุนที่มีไชรายย่อยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว ประเทศที่ร่วมโครงการจะสามารถนำหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่ได้รับการอนุญาตแล้วในประเทศของตนไปเสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไปได้ ซึ่งนอกจากจะอำนวยความสะดวกให้ผู้ออกหลักทรัพย์ในการลดขั้นตอนการขออนุญาตแล้ว ยังทำให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกและโอกาสในการลงทุนเพิ่มมากขึ้นซึ่งโครงการดังกล่าวคาดว่าจะเริ่มได้ภายในครึ่งปีแรกของปี 2557

สำหรับการส่งเสริมช่องทางการเข้าถึงตลาดหลักทรัพย์อาเซียน ตลาดหลักทรัพย์ไทยได้เชื่อมโยงระบบการซื้อขายหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย และตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ (ASEAN Linkage) ตั้งแต่ปี 2555 ซึ่งเป็นช่องทางที่ในอนาคตจะช่วยให้ผู้ลงทุนทั่วโลกมีช่องทางการเข้าถึงตลาด

หลักทรัพย์อาเซียนได้ง่ายและสะดวก ช่วยเพิ่มสภาพคล่องและดึงดูดการลงทุนเข้ามายังภูมิภาค ส่งผลให้สินค้าอาเซียนเป็นที่ยอมรับในระดับโลกมากขึ้น

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ได้สร้างสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดย ก.ล.ต. เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกรอบความร่วมมือด้านตลาดทุนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และยังให้ความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับแต่ละประเทศ ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในตลาดทุนกัมพูชาและลาว การให้คำปรึกษาแก่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองหลักทรัพย์แห่ง สปป. ลาว ในการร่างกฎหมายหลักทรัพย์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการส่งเสริมบริษัทภิบาลแก่หน่วยงานกำกับดูแลของเวียดนาม สำหรับอนาคต ก.ล.ต. มีความตั้งใจที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการจัดตั้งตลาดทุนของเมียนมาร์ โดยการดำเนินการทั้งหมดนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงตลาดทุนระหว่างกันในอนาคต

ในด้านการส่งเสริมให้กิจการต่าง ๆ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ก.ล.ต. ได้ส่งเสริมให้กิจการไทยปรับตัว โดยเฉพาะบริษัทในต่างจังหวัด ซึ่งที่ผ่านมา ยังใช้ประโยชน์จากตลาดทุนไม่มากนัก ด้วยการจัดโครงการหุ้นใหม่ ความภูมิใจของจังหวัด เพื่อให้คำแนะนำกิจการ ในเรื่องของการบริหารจัดการการปรับปรุงระบบบัญชี การควบคุมภายใน เป็นต้น

ความร่วมมือในการผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียนตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ก.ล.ต. ได้ดำเนินการเพื่อให้ตลาดทุนไทยสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะนำมาซึ่งประโยชน์ร่วมกันของทุกประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
